

Інга Шатова-Бурляєва: «Двадцять років із "Золотим Витязем"»

Інга Шатова долучилася до проведення Міжнародного кінофоруму «Золотий Витязь» із перших його кроків. До співпраці запросив її ще в 1992 році засновник і незмінний президент цього кінофестивалю, народний артист Росії, кінорежисер, кіноактор Микола Бурляєв. Невдовзі вона стала його дружиною і помічницею у проведенні всіх двадцяти кінофорумів. А в 2011 році вона – директор III МКФ екологічних фільмів «Золотий Витязь» і, офіційно, «помічник президента» кінофоруму.

Миколу Петровича Бурляєва самого називають «Золотим Витязем», тож назва статті зрозуміла: 20 років з фестивалем і з Бурляєвим.

Українські кіномитці – активні учасники цього кінофоруму, вони привезли в Україну чимало почесних нагород. Це «Золоті Витязі» режисерів Ігоря Кобрини («Чорнобиль. Два кольори часу»), Юрія Іллєнка («Сергій Параджанов: партитура Христа до-мажор»), Анатолія Сирих («Іван Миколайчук. Посвята»), Ролана Сергієнка («Сповідь перед учителем»). Це також срібні та бронзові «Витязі».

Україну щорічно представляли найкращі митці, серед них: Богдан Ступка, Раїса Недашківська, Микола Олялін, Леонід Осика, Володимир Талашко, Ярослав Лупій, Сергій Лосєв, Мурат Мамедов, Юрій Терещенко, Дмитро Томашпольський, Володимир Савельєв, Олексій Колесник, Ольга Матешко, кінознавці Оксана Мусієнко та автор цієї статті.

На ювілейному XX фестивалі від України побували народні артисти України Раїса Недашківська та Володимир Талашко, заслужений артист України Олексій Колесник, кінорежисер Людмила Михалевич та я. Два українських фільми – «Просунення» (режисер Н. Єгорова) на конкурсі студентських і дебютних фільмів та «Стати твердим» (режисер С. Коваль) на конкурсі анімаційних фільмів – отримали «Срібних Витязів». Режисерові Людмилі Михалевич на конкурсі повнометражних документальних фільмів присудили почесний диплом «За створення образу подвижниці "Золотого Витязя"» у фільмі «Світло Раїси Недашківської».

І всіх цих учасників, членів журі та гостей завжди зустрічала привітна і гостинна Інга Шатова. Я познайомилася з нею наприкінці травня 1992 року на I МКФ «Золотий Витязь». Вона тоді зустрічала членів делегацій з різних країн, турбувалась про кожного, щоб нам було затишно, комфортно серед однодумців. Інга приваблювала своєю зовнішністю, красою, теплом і приязню. Відтоді, будучи оргсекретарем «Золотого Витязя» від України, я повсякчас спілкувалася з нею. На XX ювілейному кінофорумі ми зустрілися в Курську, і я взяла в неї інтерв'ю.

Бесіду веде Валентина Слободян

– Інго, коли я бачу вас у родинному колі, завжди дивуюсь – як ви все це встигаєте: бути зразковою мамою двох дітей, чарівною дружиною, актрисою, що виступає на гала-концертах, ведучою багатьох відкриттів і закриттів фестивалю і помічницею президента кінофоруму. А як ви познайомилися з Миколою Петровичем?

– Народилася я в Севастополі, мешкала в цьому легендарному місті, де все дихає історією. Але поїхала до Москви, аби реалізувати себе як актрису, бо це була моя давня мрія.

В столиці я не мала ні родичів, ані знайомих, шукала роботу і в театрах, і на кіностудіях, та нічого, що мене влаштувало б, не могла знайти. А в цей час моя мама вийшла

на пенсію і приїхала, аби взяти участь у поновленні монастиря у Хрестовоздвиженську. Там послушницею була родичка Бурляєва. Дізнавшись від мами про мої пошуки роботи, вона сказала, що Бурляєв шукає собі співробітника для кінофоруму «Золотий Витязь». Невдовзі я почала допомагати Миколі Петровичу друкувати запрошення, розсилати листи. Роботи було дуже багато, але мені припав до душі девіз фестивалю: «За моральні, християнські ідеали, за піднесення душі людської», і я прагнула зробити все, що в моїх силах. Таким чином, зустрічі з Миколою Петровичем я завдячую саме «Золотому Витязю».

У короткі часи перепочинку ми пили чай, розмовляли про справи, але одного разу я підвела очі, зустрілася з йо-

Інга Шатова-Бурляєва, директор екологічного фестивалю «Золотий витязь» і помічниця президента.

го лагідним, уважним поглядом, і зі мною щось сталося... Все це закінчилося нашим весіллям, і вже майже 20 років я з ним разом. У нас двоє чудових дітей – Дашенька та Ілія. Всі ми задіяні на цьому фестивалі, всією родиною прагнемо сприяти його успіхові: Дарія часто з Миколою Петровичем веде програму, Ілія – голова дитячого журі. Там, де є любов і повага одне до одного, скріплена дітьми, – це окрилює і дає творчу наснагу.

– *Інго, я знаю вас багато років, але щоразу ви відкриваєтесь якоюсь новою гранню. Нещодавно я подивилася фільм «Любов і правда Федора Тютчева» (сценарій і режисура Наталії Бондарчук). Як яскраво і талановито ви зіграли роль першої дружини Тютчева Елеонори, як переконливо передали на екрані відстань між прекрасною жінкою у бальному вбранні, сповненою світлих надій, ніжною, чарівною, що є ідеалом жіночності (з якою пов'язані слова Тютчева: «Твой милый образ, незабвенный, / Он предо мной везде, всегда. / Недостижимый, неизменный, / Как ночью на небе звезда»), і жінкою в горі: вже в наступному епізоді – скам'яніле обличчя Елеонори, де невимовні біль і страждання в очах. Мабуть, нелегко передати цей душевний злам героїні?*

– З Елеонорою Федір Тютчев прожив 12 щасливих років, присвятив їй чудові вірші. І враз вона помирає в жахливих муках, переживши пожежу на кораблі та інші випробування долі. Справді, роль складна, бо треба було показати на екрані жінку, яка, за словами Тютчева, несла у цей світ радість і щастя, а у фіналі втілила його ж безсмертні рядки: «слёзы людские, о слёзы людские, льетесь вы ранней и поздней весной, льетесь безвестно, льетесь незримо, неистощимые, неисчислимые...». Мені допоміг чудовий партнер, прекрасний актор Микола Бурляєв, який блискуче зіграв роль Федора Тютчева.

– *Я бачила фільм української журналістки Альбіни Афоніної «Три скалки дзеркала. Андрій Тарковський та Україна», в якому ви озвучували текст разом з Миколою Петровичем, і ваш голос звучав проникливо і глибоко. І знаю, що ви з Миколою Петровичем озвучували картину без гонорару, що зараз буває вкрай рідко.*

– Ми зробили це з любов'ю та повагою до унікального майстра кіно Андрія Тарковського, а також тому, що автор сценарію і режисер Альбіна Афоніна зняла цей фільм на власні кошти – їй не вдалося знайти спонсорів. Ми знаємо Альбіну як багаторічну і послідовну прихильницю нашого МКФ «Золотий Витязь», а фільм «Андрій Тарковський та Україна» нагороджений дипломом «Золотого Витязя» 2007 року.

– *Я з великим задоволенням послухала на відкритті кінофоруму у Курську у вашому виконанні вірш Анни Ахматової. Також на фестивалі був показаний фільм Наталії Бондарчук «Гоголь. Найближчий», де ви граєте роль графині Толстої, а роль графа виконав Микола Бурляєв.*

– Так, ми працювали над цим фільмом натхненно і дбайливо, оскільки для кожного митця велике щастя доторкнутися до спадщини Миколи Гоголя.

– *Але я знаю, що за 20 років фестиваль «Золотий Витязь» набув нової якості, що це вже не тільки кіно і телебачення: створено Слов'янський форум мистецтв «Золотий Витязь», голова оргкомітету і президент СФМ – голова Форуму діячів слов'янської культури, народний артист Росії Микола Бурляєв. Розкажіть, будь ласка, в чо-*

му суть цих нововведень?

– Років 15 тому Микола Петрович був на Единбурзькому МКФ і побачив, що на ньому паралельно відбуваються і музичний, і театральний покази, відкриваються виставки, і протягом місяця Единбург просто живе цим фестивалем. Ідея такого форуму всіх мистецтв дуже сподобалася Миколі Петровичу, і він почав діяти. На одинадцятому «Золотому Витязі» з'явився театральний фестиваль, на 15-му – Міжнародний фестиваль російського бойового мистецтва «Золотий Витязь», далі – три фестивалі екологічних фільмів. А в 2010 році відкрився І Слов'янський форум мистецтв, який пройшов з великим успіхом у Москві, де відбулися і літературні читання. Другий Слов'янський форум мистецтв «Золотий Витязь» стартував у квітні 2011 року. Він об'єднує великі творчі сили у різних сферах культури, сприяє консолідації слов'янського світу.

Цей форум мистецтв є справою всього життя Миколи Бурляєва, адже його мета – підносити дух нації, духовний рівень народу, розвивати традиції та спиратись на них.

Микола Бурляєв, народний артист Росії, президент МКФ «Золотий витязь».

